

Sirküler Tarihi : 20.06.2008
Sirküler No : 2008/072

İLAVE GENÇ ERKEK İLE KADIN İSTİHDAMINI TEŞVİK

İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 5763 sayılı Kanun'un 20'nci maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na geçici 7'nci madde eklenmek suretiyle

- 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olan erkekler ile
- Yaş şartı aranmaksızın 18 yaşından büyük kadınları,

İLAVETEN çalıştıracaklara yönelik teşvik getirilmiştir.

1. MADDE METNİ :

4447 sayılı Kanuna eklenen ve **1.7.2008 tarihinde yürürlüğe girecek** olan geçici 7'nci madde aşağıdaki gibidir :

"GEÇİCİ MADDE 7 – 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olanlar ile yaş şartı aranmaksızın 18 yaşından büyük kadınlardan; bu maddenin yürürlük tarihinden önceki altı aylık dönemde prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olması şartıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bir yıllık dönemde işyerine ait prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde işe alınan ve fiilen çalıştırılanlar için; 506 sayılı Kanunun 72 nci ve 73 üncü maddelerinde sayılan ve 78 inci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin;

- a) Birinci yıl için yüzde yüzü,
- b) İkinci yıl için yüzde sekseni,
- c) Üçüncü yıl için yüzde altmışı,
- d) Dördüncü yıl için yüzde kırkı,
- e) Beşinci yıl için yüzde yirmisi,

İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.

İşveren hisseline ait primlerin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hisseline isabet eden tutarı ile İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmayan işveren hisseline ait tutarın ödenmiş olması şarttır. Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, İşsizlik Sigortası Fonundan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir.

Bu madde hükümleri;

- a) 1/10/2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devir alınan işyerleri hariç olmak üzere, mevcut ve faaliyette bulunan işyerlerinin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi gibi hallerde yeni işe başlama olarak değerlendirilmez.
- b) Mevcut bir işyerinin kapatılarak; değişik bir ad veya unvan ya da bir iş birimi olarak aynı faaliyette açılması veya çalışan sigortalıların bütün olarak devredilmesi halinde, bu işyerleri hakkında uygulanmaz.
- c) Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan, sadece teşviklerden yararlanmak amacıyla yapılan işlemler hakkında uygulanmaz.
- d) 506 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimler sonucunda çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işyerleri hakkında bir yıl süreyle uygulanmaz.
- e) 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım konulu işyerlerine yönelik işyerleri hakkında uygulanmaz.
- f) Kamu idareleri işyerleri hakkında uygulanmaz.
- g) 506 sayılı Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ile yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu maddeyle düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler; aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenir."

2. AÇIKLAMALAR :

2.1. Kapsam :

Teşvik kapsamına 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınlar girmektedir. 1.7.2007 tarihinden önceki 6 aylık dönemde (yani 1.1.2008 – 30.6.2008 döneminde) prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı olan sigortalılar için bu teşvikten yararlanılamaz. Başka bir deyişle teşvik kapsamına 1.7.2008'den önceki 6 aylık dönemde işsiz olanlar (yani hiçbir işverenin yanında çalışmayanlar) girmektedir.

1.7.2008 tarihinden önceki 1 yıllık dönemde prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak 1.7.2008 tarihinden itibaren 1 yıl içinde (30.06.2009'a kadar) işe alınan ve fiilen çalıştırılan kapsama giren (yani 18 – 29 yaş arası erkek işçilerle, 18 yaşından büyük kadın) işçiler için teşvikten yararlanılacaktır.

506 sayılı Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışan emekliler ile yurt dışında çalışan sigortalılar teşvik kapsamı dışındadır.

2.2. Teşvik Miktarı:

Kapsama giren işçilerin sigorta **tabanı (asgari ücret) üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hisselerinin** belli bir kısmı işverenler tarafından ödenmeyip İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacaktır. Fondan karşılanacak kısımlar aşağıdaki gibidir :

- Birinci yıl için % 100
- İkinci yıl için % 80

- Üçüncü yıl için % 60
- Dördüncü yıl için % 40
- Beşinci yıl için % 20

Yıl hesabı her bir işçi için ayrı ayrı yapılacaktır.

2.3. Teşvik Şartları :

Teşvikten yararlanılabilmesi için işverenlerin teşvik kapsamındaki sigortalılara ilişkin prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Kuruma vermeleri ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin işçi payları ile Fondan karşılanmayan işveren paylarını ödemiş olmaları şarttır. Bu primlerin işverenlerce geç ödenmesi halinde Fondan Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılacak ödemenin gecikmesi dolayısıyla uygulanacak gecikme zamları işverenlerden tahsil edilecektir.

Teşvik uygulamasında baz alınan sigortalı sayısının altına düşülmesi veya sigortalı sayısının baz alınan sayıyla aynı olması halinde, bu durumun gerçekleştiği aydan itibaren teşvikten yararlanılamayacaktır. Geriye yönelik bir düzeltme yapılması söz konusu değildir. Sonraki aylarda, baz alınan sigortalı sayısının üzerinde sigortalı istihdam edilmesi halinde, kapsama giren ilave sigortalılar için teşvikten yararlanılmaya devam edilecektir.

Baz sigortalı sayısının hesabında yaş ya da cinsiyet farkı gözetilmeksizin çalıştırılan tüm sigortalılar dikkate alınacaktır.

Örnek :

(X) A.Ş.'nin 1.7.2008 tarihinden önceki 12 aylık dönemde çalıştırmış olduğu sigortalı sayısı aşağıdaki gibidir:

Aylar	Sigortalı Sayısı
Temmuz	11
Ağustos	15
Eylül	15
Ekim	14
Kasım	16
Aralık	16
Ocak	17
Şubat	16
Mart	16
Nisan	15
Mayıs	15
Haziran	14
	180

Baz sigortalı sayısı = 180 / 12 = 15

Bu işveren kapsama giren yeni bir kişi istihdam ettiğinde teşvikten yararlanamayacaktır. Çünkü bu ilave istihdamla baz sigortalı sayısını (15'i) yakalamaktadır. Bunun üzerinde yeni istihdam gerçekleştiğinde, yeni istihdam edilen kişilerin arasında kapsama giren nitelikte olanlar için teşvikten yararlanılmaya başlanacaktır. İleride herhangi bir nedenle toplam istihdam edilen sigortalı sayısı 15' e veya 15'in altına düştüğünde, bu durumun gerçekleştiği aydan başlanılarak teşvikten yararlanılamayacaktır. Yeniden 15'in üzerine çıktığında, kapsama giren çalışanlar için teşvikten yararlanılmaya yeniden başlanacaktır.

2.4. Diğer Hususlar :

- 1/10/2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devir alınan işyerleri hariç olmak üzere, mevcut ve faaliyette bulunan işyerlerinin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi gibi hallerde devralan işyerlerine intikal eden personel yeni işe başlamış olarak kabul edilmeyecektir.
- Mevcut bir işyerinin kapatılarak, değişik bir ad veya unvan ya da bir iş birimi olarak aynı faaliyette açılması veya çalışan sigortalıların bütün olarak devredilmesi halinde, bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmayacaktır. Başka bir ifadeyle söz konusu sigortalılar için teşvikten yararlanılamayacaktır.
- Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan, sadece teşviklerden yararlanmak amacıyla yapılan işlemler hakkında da bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.
- 506 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimler sonucunda çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işyerleri bir yıl süreyle bu teşvikten yararlanamayacaktır.
- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım konulu işyerlerine yönelik işyerleri ile kamu idareleri işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.
- Fondan karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarından gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacaktır.
- Bu teşvikten başka bir mevzuat uyarınca yararlanmakta olan işverenler aynı dönem için ve mükerrer olarak bu maddeye istinaden teşvikten yararlanamayacaktır. Bu durumda işveren teşviklerden birini tercih edecektir.
- İşverenler tarafından birden fazla prim ve hizmet belgesi verildiği takdirde, teşvik uygulamasında bunların toplamının dikkate alınması gerektiğini düşünüyoruz.
- Teşvik uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenecektir.

Saygılarımızla.